

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVI-a, Timișoara, 25-28 aprilie 2024

LIMBA GREACĂ VECHE

Clasa a IX-a

I. Traduceți textul din limba greacă în limba română:

(40 p.)

Ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς¹, δουλεύομεν ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακία καὶ φθόνῳ διάγομεν, στυγητοί. [...] ὅτε² δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιланθρωπία ἐπεφάνη³ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἃ⁴ ἐποιήσαμεν⁵ ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλινγενεσίας πνεύματος ἁγίου, ἐξ οὗ⁴ ἐξέχεεν³ ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. [...] Ταῦτα⁶ ἐστὶν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. (Epistula Sancti Pauli Apostoli ad Titum, 3.3-8 – text adaptat)

Note:

(1) ἀπειθεῖς (v. ἀπειθής) – formă de N. pl.

(2) ὅτε = „când”

(3) ἐπεφάνη (v. ἐπιφαίνω); ἐξέχεεν (v. ἐκχέω) – forme de indicativ aorist, persoana a III-a, singular

(4) ὃς (pron. relativ) = „care”: ἃ – neutru, Ac. pl.; οὗ – masc., G. sg.

(5) v. ποιέω (categoriile gramaticale se deduc după sufix și desinență)

(6) ταῦτα (v. οὗτος) – formă de neutru, plural

II. Rezolvați următoarele exerciții gramaticale, formulate pe baza textului dat:

1. Analizați morfologic cuvintele ἐπιθυμίας, ἔσωσεν, πνεύματος și καλά. Precizați formele lor de dicționar.

(16 p.)

2. Treceți la indicativ prezent și viitor verbul ἤμεν, respectiv la indicativ prezent și imperfect verbul ἔσωσεν, fără să schimbați persoana și numărul.

(8 p.)

3. Treceți la singular, păstrând neschimbat cazul, pronumele personale la persoana I plural din text. Nu repetați formele identice.

(6 p.)

III. 1. Precizați corespondentul grec al următorilor zei romani:

(20 p.)

Mars, Venus, Vulcanus, Mercurius, Minerva

2. Imaginile de mai jos reprezintă atribute/simboluri ale unor zei. Identificați atributele și asociați-le zeilor corespunzători.

3. Rezumați, în 40-80 de cuvinte, un episod din biografia mitică a unuia dintre zeii de mai sus, care să aibă în prim-plan suferința.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVI-a, Timișoara, 25-28 aprilie 2024

LIMBA GREACĂ VECHIE

Clasa a X-a

Subiectul I

40 de puncte

Traduceți în limba română. Atenție la indicații!

Profeția învierii

Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν· ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.

(Evanghelia după Marcu, X, 32-34)

Indicații:

ὅτι – că

ἰδοὺ – interjecție

παραδοθήσεται – va fi dat (indicativ viitor pasiv de la δίδωμι)

κατακρινοῦσιν – indicativ viitor de la κατακρίνω

παραδώσουσιν – indicativ viitor de la παραδίδωμι

ἔθνεσιν – de la ἔθνος

ἐμπαίξουσιν – indicativ viitor de la ἐμπαίζω

ἀποκτενοῦσιν – indicativ viitor de la ἀποκτείνω

ἀναστήσεται – indicativ viitor de la ἀνίστημι

Subiectul II

30 de puncte

Rezolvați următoarele cerințe.

1. Analizați morfologic și sintactic cuvintele îngroșate în textul de la subiectul I: ἐν τῇ ὁδῷ, ἤρξατο, αὐτῷ, συμβαίνειν, τοῖς ἔθνεσιν

15 puncte

2. Identificați în textul de la subiectul I, dacă există.

10 puncte

a) un pronume demonstrativ la cazul acuzativ, plural;

b) un verb la indicativ viitor, persoana a III-a, plural;

c) un circumstanțial de loc în cazul acuzativ;

d) un atribut substantival genitival;

e) un circumstanțial de timp în cazul acuzativ.

N. B. Precizați explicit dacă anumite forme solicitate nu se regăsesc în text!

3. Transcrieți, din textul de la subiectul I, două propoziții participiale relative.

5 puncte

Subiectul III

20 de puncte

Traduceți în limba greacă veche. Atenție! Între paranteze, pe lângă cuvintele necunoscute, găsiți și alte indicații.

Și chemându-i (προσκαλέω, folosiți aoristul mediu) pe aceștia, Isus le spune (λέγω): „Nu astfel (οὕτως) este cu (ἐν+D) voi, ci (ἀλλά) cel care vrea (ἐθέλω) să devină (γίγνομαι – folosiți infinitivul prezent) mare (μέγας) între (ἐν+D) voi, va fi servitorul (διάκονος) vostru, și cel care vrea să fie (folosiți infinitivul prezent) primul (πρῶτος) între voi, va fi sclavul (δοῦλος) tuturor (πᾶς).”

(Evanghelia după Marcu, X, 42-44, text adaptat)

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVI-a, Timișoara, 25-28 aprilie 2024

LIMBA GREACĂ VECHIE

Clasa a XI-a

Subiectul I

50 de puncte

Traduceți în limba română. Atenție la indicații!

Femeile, bolnavii și copiii pleacă primii

ἐπεὶ δὲ οὔτε Χειρίσοφος ἦκεν οὔτε πλοῖα ἰκανὰ ἦν οὔτε τὰ ἐπιτήδεια ἦν λαμβάνειν ἔτι, ἐδόκει ἀπιτέον εἶναι. Καὶ εἰς μὲν τὰ πλοῖα τοὺς τε ἀσθενοῦντας ἐνεβίβασαν καὶ τοὺς ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τῶν σκευῶν ὅσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν. Καὶ Φιλήσιον καὶ Σοφαίνετον τοὺς πρεσβυτάτους τῶν στρατηγῶν εἰσβίβασαντες τούτων ἐκέλευον ἐπιμελεῖσθαι· οἱ δὲ ἄλλοι ἐπορεύοντο· ἡ δὲ ὁδὸς ὠδοποιημένη ἦν. Καὶ ἀφικνοῦνται πορευόμενοι εἰς Κερασοῦντα τριταῖοι πόλιν Ἑλληνίδα ἐπὶ θαλάττῃ Σινωπέων ἄποικον ἐν τῇ Κολχίδι χώρᾳ.
(Xenophon, Anabasis, V, 3, 1-2)

Indicații:

ἐπεὶ – pentru că

ἀπιτέον – de plecat (adjectiv verbal de la ἀπειμι; exprimă necesitatea)

ὠδοποιημένη – participiu perfect pasiv de la ὠδοποιέω

Κερασοῦντα – Κερασοῦς, οὔντος – Cerasus/ Cerasunt

Subiectul II

40 de puncte

Redactați, în 150-300 de cuvinte, o analiză literară a fragmentului de mai jos, concentrându-vă asupra următoarelor aspecte:

- integrarea corespunzătoare a fragmentului în cântul XVII al Iliadei și în ansamblul operei;
- compararea comportamentului animalelor cu cel uman;
- asemănări și deosebiri între caii lui Ahile și cei care apar în basmele cunoscute de voi;
- identificarea a trei procedee stilistice/cuvinte/expresii sugestive pentru ilustrarea ideilor, dintre care cel puțin unul să fie caracteristic lui Homer.

ὥς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἴκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο·
ἵπποι δ' Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἔοντες
κλαῖον, ἐπεὶ δὴ πρῶτα πυθέσθην ἠνιόχοιο
ἐν κονίησι πεσόντος ὑφ' Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο.
ἦ μὰν Αὐτομέδων Διώρεος ἄλκιμος υἱὸς
πολλὰ μὲν ἄρ μάστιγι θοῆ ἔπεμαίετο θείων,
πολλὰ δὲ μελιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἄρειτῃ·
'τὼ δ' οὔτ' ἄψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατῶν
Ἑλλήσποντον
ἠθελέτην ἰέναι οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιοῦς,
ἀλλ' ὥς τε στήλη μένει ἔμπεδον, ἦ τ' ἐπὶ τύμβῳ
ἀνέρος ἐστήκη τεθνηὸς ἢ ἔ γυναικός,
ὥς μένον ἀσφαλῶς περικαλλέα δίφρον ἔχοντες
οὔδεις ἐνισκίμψαντε καρῆατα: δάκρυα δὲ σφι
θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε
μυρομένοισιν
ἠνιόχοιο πόθῳ· θαλερῇ δ' ἐμιαίνετο χαίτη
ζεύγλης ἐξερπιούσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέρωθεν.
(Homer, Iliada, XVII, 424-440)

Astfel luptau ei olaltă, și-un huiet ca fierul de strașnic
Cerule de-aramă-n tărie-l lovea prin seninul nerodnic,
Iar telegarii iubiți de Ahile, deoparte din luptă,
Stau și plângeau, cum văzură căzându-le-n colb vizitiul
Cel doborât cu voinicele-i brațe de Hector cel crâncen.
Tot încerca Automedon, feciorul iubit de Dioreș,
Ca să-i urnească din loc, șfichiindu-i cu biciul cel tare:
Ba îi lua cu vorbe mieroase, ba, iar, cu ocară,
Dară ei doi nu voiau la corăbii, spre-ntinderea mării,
La Hellespont să purceadă, dar nici la război, cu Aheii.
Ci, cum un semn de mormânt neclintit stă-n picioare, acolo
Unde-un viteaz a căzut, unde zace-o slăvită femeie,
Tot așa ei, neclintiți, și cu carul frumos lângă dânșii
Stau, în pământ plecând fruntea, iar lacrimi fierbinți udau
glia,
Multe, șuvoi, de pe gene, cum stau și jeleau pentru dânșul,
Aprig, pe-al lor vizitiu, iară coama lor cărlionțată
Li se mânjea, până-n tină căzând, peste jug, lângă hamuri.
(traducere de Dan Slușanschi)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul grec - român (sau grec - o limbă modernă).

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVI-a, Timișoara, 25-28 aprilie 2024

LIMBA GREACĂ VECHIE

Clasa a XII-a

Subiectul I

50 de puncte

Traduceți în limba română. Atenție la indicații!

– ὑμεῖς δέ, ὅπερ κατ' ἀρχὰς ὑμᾶς παρητησάμην, μέμνησθέ μοι μὴ θορυβεῖν ἐὰν ἐν τῷ εἰωθότι τρόπῳ τοὺς λόγους ποιῶμαι.

ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων, ὃ Μέλητε, ἀνθρώπεια μὲν νομίζει πράγματ' εἶναι, ἀνθρώπους δὲ οὐ νομίζει; ἀποκρινέσθω, ὃ ἄνδρες, καὶ μὴ ἄλλα καὶ ἄλλα θορυβεῖτω· ἔσθ' ὅστις ἵππους μὲν οὐ νομίζει, ἵπικὰ δὲ πράγματα; ἢ ἀύλητὰς μὲν οὐ νομίζει εἶναι, ἀύλητικὰ δὲ πράγματα; οὐκ ἔστιν, ὃ ἄριστε ἀνδρῶν· εἰ μὴ σὺ βούλει ἀποκρίνεσθαι, ἐγὼ σοὶ λέγω καὶ τοῖς ἄλλοις τουτοισί. Ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ γε ἀπόκριναι· ἔσθ' ὅστις δαιμόνια μὲν νομίζει πράγματ' εἶναι, δαίμονας δὲ οὐ νομίζει;

– οὐκ ἔστιν.

(Platon, *Apologia*, 27 a-c)

Indicații:

μέμνησθέ – imperativ perfect de la μιμνήσκω

εἰωθότι – participiu perfect activ de la ἔθω

ἀποκρινέσθω – imperativ prezent mediu de la ἀποκρίνω

τουτοισί – τούτοις

ἀπόκριναι – imperativ aorist mediu de la ἀποκρίνω

Subiectul II

40 de puncte

Redactați, în 150-300 de cuvinte, un eseu pornind de la textul de mai jos și concentrându-vă asupra următoarelor aspecte:

- găsirea unui titlu potrivit pentru eseuul vostru;
- cine e personajul care vorbește și la ce acuzație răspunde;
- calitatea logică a argumentelor personajului care vorbește;
- identificarea a cel puțin cinci cuvinte-cheie din textul grecesc;
- identificarea și comentarea a două figuri de stil relevante pentru argumentația din text;
- aducerea de alte argumente în sprijinul sau contra celor afirmate de acest personaj.

οὐκοῦν εἴπερ δαίμονας ἠγοῦμαι, ὡς σὺ φῆς, εἰ μὲν θεοὶ τινές εἰσιν οἱ δαίμονες, τοῦτ' ἂν εἴη ὃ ἐγὼ φημί σε αἰνίττεσθαι καὶ χαριεντίζεσθαι, θεοὺς οὐχ ἠγούμενον φάναι με θεοὺς αὖ ἠγεῖσθαι πάλιν, ἐπειδήπερ γε δαίμονας ἠγοῦμαι· εἰ δ' αὖ οἱ δαίμονες θεῶν παῖδες εἰσιν νόθοι τινές ἢ ἐκ νυμφῶν ἢ ἐκ τινῶν ἄλλων ὧν δὴ καὶ λέγονται, τίς ἂν ἀνθρώπων θεῶν μὲν παῖδας ἠγοῖτο εἶναι, θεοὺς δὲ μή; ὁμοίως γὰρ ἂν ἄτοπον εἴη ὡςπερ ἂν εἴ τις ἵππων μὲν παῖδας ἠγοῖτο ἢ καὶ ὄνων, τοὺς ἡμίονους, ἵππους δὲ καὶ ὄνους μὴ ἠγοῖτο εἶναι. ἀλλ', ὃ Μέλητε, οὐκ ἔστιν ὅπως σὺ ταῦτα οὐχὶ ἀποπειρώμενος ἡμῶν ἐγράψω τὴν γραφὴν ταύτην ἢ ἀπορῶν ὅτι ἐγκαλοῖς ἐμοὶ ἀληθὲς ἀδίκημα· ὅπως δὲ σὺ τίνα πείθοις ἂν καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντα ἀνθρώπων, ὡς οὐ τοῦ αὐτοῦ ἔστιν καὶ δαιμόνια καὶ θεῖα ἠγεῖσθαι, καὶ αὖ τοῦ αὐτοῦ μήτε δαίμονας μήτε θεοὺς μήτε ἥρωας, οὐδεμία μηχανή ἐστιν. (Platon, *Apologia*, 27 d – 28 a)

– Deci, de vreme ce eu cred în daimoni, după cum zici, iar daimonii sunt niște zei, tocmai de aceea spun eu că umbli cu enigme și cu glume când spui că eu nu cred în zei, și apoi, din nou, că așa crede, de vreme ce cred în daimoni. Căci dacă daimonii sînt odraslele zeilor, copiii din flori, fie de la nimfe, fie de la alte mame, după cum se povestește, cine ar crede că există odrasle ale zeilor, dar zei, nu? Ar fi la fel de lipsit de noimă ca și cum cineva ar crede că există odraslele cailor și măgarilor, catârii, iar cai și măgari n-ar crede că există. Dar nu cu alt gând ai întocmit, Meletos, această acuzație, decât pentru a ne pune la încercare, sau pentru că nu aveai nici o acuzație adevărată pe care s-o arunci asupra mea; iar să convingi pe cineva, oricât de puțină minte ar avea, că a crede în cele privitoare la daimoni nu e totuna cu a crede în cele privitoare la zei, ci înseamnă a nu crede nici în daimoni, nici în zei, nici în eroi, să convingi pe cineva de aceasta, zic, nu e cu puțință prin niciun meșteșug.

(traducere de Francisca Băltăceanu)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul grec - român (sau grec - o limbă modernă).